

○ (๓๑)

คำสั่ง

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ลต สสข ๑๔/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ ลต สสข ๘/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๖ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง { นายกันต์พงษ์ วิเลิศศักดิ์ ผู้ร้อง
ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้คัดค้าน

เรื่อง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง)
ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ แต่ผู้คัดค้านไม่ประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจาก
พรรคประชากรไทย สาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีคณะกรรมการสาขาพรรค

- ๒ -

พรรคประชากรไทย สาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีคณะกรรมการสาขาพรรค
เหลืออยู่ ขอให้คำสั่งให้ผู้ร้องมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า หัวหน้าพรรคประชากรไทยมีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียน
พรรคการเมืองว่า การประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคประชากรไทย ลำดับที่ ๑๐ เขตเลือกตั้งที่ ๕
จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ มีมติเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่
จำนวน ๙ คน แทนคณะกรรมการสาขาพรรคประชากรไทยชุดเดิมที่สิ้นสภาพการเป็นคณะกรรมการ
สาขาพรรค แต่กรณีการแจ้งการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ไม่เป็นไปตามประกาศ
นายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและการแต่งตั้งตัวแทน
พรรคการเมืองประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๗ กล่าวคือ ไม่มีหนังสือแจ้งผลการประชุมสาขา
พรรคการเมือง บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสาขาพรรคการเมืองไม่ถูกต้องครบถ้วน บัญชี
คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่มีประกาศการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง
หนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง บัญชีรายชื่อสมาชิก พรรคการเมืองในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
ของสาขาพรรคการเมือง พร้อมบันทึกข้อมูลรายชื่อสมาชิก ในรูปแบบโปรแกรมไมโครซอฟท์

- ๓ -

แอคเซส (Microsoft Access) หรือ ไมโครซอฟท์ เอ็กเซล (Microsoft Excel) ส่งมา
แบบซีดีรอม (CD-ROM) หรือยูเอสบี แฟลชไดรฟ์ (USB Flashdrive) และสำเนาทะเบียนบ้าน
ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรคการเมือง หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรคการเมือง
และแผนผังแสดงที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรคการเมือง พร้อมถ่ายภาพที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรคการเมือง
จึงถือว่าการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองดังกล่าวตกไป พรรคประชากรไทยจึงไม่สามารถส่งผู้ร้อง
เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้ตามมาตรา ๔๗ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ ผู้ร้องจึงไม่อาจใช้สิทธิสมัคร
รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ได้
ขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งตรวจพยานหลักฐานของคู่ความทั้งสองฝ่ายที่เสนอต่อศาล

ในวันนัดพร้อมแล้ว เห็นว่าคดีไม่จำเป็นต้องไต่สวนพยานหลักฐาน จึงให้งดการไต่สวน

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความ

ไม่ได้แย้งกันรับฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ พรรคประชากรไทยมีการประชุมใหญ่

- ๔ -

สาขาพรรคประจำจังหวัดเชียงใหม่ มีมติให้คณะกรรมการสาขาพรรคชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งทั้งชุด และแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่จำนวน ๙ คน โดยมีการแจ้งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ต่อมาวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖ ผู้ร้อง ยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ ตามใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเอกสารหมายเลข ค.๕ และในวันเดียวกันนายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งหัวหน้าพรรคประชากรไทยว่า การแจ้งการเปลี่ยนแปลงมีเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ของประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มในการแจ้งการเปลี่ยนแปลงแล้วตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ถือว่าการแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวตกไปตามข้อ ๗ วรรคสาม ประกอบข้อ ๙ วรรคสาม เอกสารหมายเลข ค.๑๔ คณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่จึงไม่มีสถานะเป็นคณะกรรมการสาขาพรรคประจำจังหวัดเชียงใหม่ และแม้ข้อบังคับของพรรคประชากรไทย ข้อ ๓๕ จะกำหนดว่า ให้คณะกรรมการชุดเดิมยังคง

- ๕ -

ปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการไปได้แม้พ้นวาระแล้ว แต่มีเงื่อนไขว่าคณะกรรมการชุดเดิมจะต้องพ้นจากตำแหน่งไปทั้งคณะด้วยสาเหตุครบวาระหรือมีกรรมการเหลือน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ปรากฏว่าในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นวันที่มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคประชากรไทย คณะกรรมการสาขาพรรคชุดเดิมไม่ได้เป็นสมาชิกของพรรคประชากรไทยแล้ว พรรคประชากรไทยและสาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีคณะกรรมการเหลืออยู่ จึงไม่สามารถส่งผู้สมัครได้ ผู้คัดค้านจึงมีหนังสือแจ้งการไม่รับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ ตามเอกสารหมายเลข ค.๘

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความรับกันฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ พรรคประชากรไทยมีการประชุมใหญ่สาขาพรรคจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีมติให้เปลี่ยนที่ทำการสาขาพรรค ให้คณะกรรมการสาขาพรรคชุดเดิมพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ และแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ เพื่อดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง และในวันดังกล่าวกรรมการสาขาพรรคประจำจังหวัดเชียงใหม่ชุดเดิมทุกคนไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคประชากรไทยแล้ว ตามผลการตรวจสอบสถานภาพสมาชิกพรรคการเมือง พรรคประชากรไทย สาขาเชียงใหม่

- ๖ -

เอกสารหมาย ค.๑๒ ต่อมาวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖ นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือ
แจ้งหัวหน้าพรรคประชากรไทยว่าการแจ้งการเปลี่ยนแปลงกรรมการสาขาพรรคประจำจังหวัดเชียงใหม่
มีเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ของประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง
เรื่อง การจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๖๖ ถือว่าการแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวตกไปตามข้อ ๗ วรรคสาม ประกอบข้อ ๙
วรรคสาม ตามเอกสารหมาย ค.๑๔ ทำให้พรรคประชากรไทยและสาขาพรรคการเมืองประจำ
จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีคณะกรรมการสาขาพรรคเหลืออยู่ จึงไม่สามารถส่งผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัคร
รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ ตามเอกสาร
หมาย ค.๒ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่าเอกสารหลักฐานในการแจ้ง
การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคไม่ถูกต้องครบถ้วน นายทะเบียนพรรคการเมืองต้องแจ้งให้
หัวหน้าพรรคประชากรไทยทราบเพื่อแก้ไขนั้น เห็นว่า แม้ข้อ ๙ วรรคสอง จะกำหนดว่า
ในกรณีที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่าเอกสารหลักฐานในการแจ้งการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ
สาขาพรรคไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งเหตุผล
ให้หัวหน้าพรรคการเมืองทราบเพื่อแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนพรรคการเมือง

- ๗ -

กำหนด แต่ได้ความว่าเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖ ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการประกาศรับสมัคร
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง
เรื่อง การรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกาศผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขต
เลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ เรื่อง กำหนดสถานที่รับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
เอกสารหมายเลข ค.๓ ถึง ค.๕ ซึ่งในวันดังกล่าวนายทะเบียนพรรคการเมืองก็มีหนังสือถึงหัวหน้า
พรรคประชากรไทยฉบับลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖ ว่า การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขา
พรรคประชากรไทย เขตเลือกตั้งที่ ๕ จังหวัดเชียงใหม่ มีเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน
ตามเอกสารหมายเลข ค.๑๔ จึงเห็นว่า แม้หากจะฟังตามคำร้องอ้างก็ตาม ผู้ร้องและนายทะเบียน
พรรคการเมืองก็ไม่สามารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขคณะกรรมการสาขาพรรคประชากรไทย
จังหวัดเชียงใหม่ได้ทันภายในกำหนดเวลารับสมัครรับเลือกตั้ง ประกอบกับตามอุทธรณ์คำสั่ง
ให้เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคประชากรไทย จังหวัดเชียงใหม่ของหัวหน้าพรรคประชากรไทย
เอกสารหมายเลข ค.๑๕ ก็รับว่าการจัดทำและรวบรวมเอกสารส่งนายทะเบียนอาผิดแบบฟอร์ม

- ๘ -

หรือตกหล่นไปบ้าง เพราะไม่ทราบถึงการใช้แบบฟอร์มหรือส่งเอกสารอย่างใด ๆ เพิ่มเติมอยู่ด้วย

ดังนั้น ขอให้จริงจึงฟังได้ว่า ในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ร้องสมัครในวันสุดท้าย

พรรคประชากรไทยไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเชียงใหม่ อันจะสามารถส่งผู้ร้อง

เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗

จังหวัดเชียงใหม่ได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔๗ ผู้ร้องย่อมไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผู้คัดค้านไม่ประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๗ จังหวัดเชียงใหม่ ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นางพัชรภรณ์ อนุวุฒิณาวิน

นายระบิล จันทกริรมย์

นายสุนทร เพื่องวิวัฒน์

